

Biroul de redacție al Senatului
Bp 174 19.05.2015

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
326 15.06.2015

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru completarea unor prevederi ale Legii nr.286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare

Analizând **propunerea legislativă pentru completarea unor prevederi ale Legii nr.286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B174 din 21.04.2015,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect completarea art.386 din Codul penal, în sensul împuternicirii Guvernului ca, prin hotărâre, să stabilească natura și valoarea bunurilor cu valoare simbolică, inscripționate cu însemnele unui partid politic, care pot fi oferite unui alegător în condițiile alin.(2) al art.386 din Codul penal.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative preconizate, precizăm că o astfel de modalitate de incriminare, prin trimitere la acte normative cu putere inferioară legii, ar trebui analizată atât din punct de vedere al jurisprudenței Curții Constituționale în materie, cât și din punct de vedere al tendințelor care reies din intervențiile legislative recente realizate asupra unor acte normative care cuprindeau soluții similare.

Pentru început, trebuie subliniat că, în deciziile pronunțate până în prezent¹ Curtea Constituțională a validat această soluție legislativă din punct de vedere al concordanței cu dispozițiile Legii fundamentale – ale art.1 alin. (5) privind supremația Constituției și a legilor, ale art.16 privind egalitatea în drepturi, ale art.73 alin.(3) lit.h) privind reglementarea prin lege organică a infracțiunilor, pedepselor și a regimului executării acestora, ale art.124 alin.(2) privind unicitatea, imparțialitatea și egalitatea justiției, ale art.23 alin.(11) privind legalitatea pedepsei, ale art.20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului și ale art.24 alin.(1) privind garantarea dreptului la apărare.

Astfel, cu referire la soluția legislativă cuprinsă în Legea nr.26/1996 - Codul Silvic, potrivit căreia fapta era sancționată drept contravenție sau drept infracțiune în funcție de valoarea pagubei cauzate prin tăierea ori furtul de arbori din fondul forestier național sau de pe terenurile cu vegetație forestieră, în condițiile în care prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, utilizat pentru a se calcula valoarea pagubei, era stabilit prin ordin al ministrului, Curtea a reținut că, *„întrucât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior este stabilit în baza art.107 alin. (1) din Codul silvic, prin ordin al autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, rezultă că această determinare se face în baza unei imputerniciri date prin lege organică, neputându-se reține, prin urmare, încălcarea art.1 alin. (5) din Legea fundamentală, referitoare la supremația Constituției și a legilor”* (Decizia nr.599/2007). În plus, în Deciziile nr.102/1999 și nr.57/2003, Curtea a reținut că *„prin publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.233 din 25 mai 1999 a Ordinului ministrului apelor, pădurilor și protecției mediului nr.440/1999 pentru aprobarea prețului mediu al unui metru*

¹ Deciziile Curții Constituționale nr.102/1999, nr.27/1999, nr.57/2003, nr.523/2007 și nr.326/2012

cub de masă lemnoasă pe picior este asigurată cunoașterea și aplicarea prevederilor Codului silvic”.

În Decizia nr.326/2012, prin care este respinsă excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.1 lit.a) teza a doua din Legea nr.143/2000, care consacrau o soluție legislativă similară celei prevăzute în prezentul proiect, Curtea subliniază, în plus, că *„în accepțiunea art.7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, termenul de "lege" este interpretat în sens substanțial, și nu formal, fiind astfel o dispoziție normativă în vigoare ce include și actele normative de rang inferior legii în sensul ei formal. În plus, respectarea oricăror cerințe calitative de claritate și previzibilitate vizează definirea infracțiunii, precum și pedeapsa pentru săvârșirea ei. Or, aceste exigențe sunt pe deplin satisfăcute, faptele antisociale și pedepsele corelative regăsindu-se în corpul Legii nr.143/2000”.*

Cu toate acestea, în aceeași Decizie nr.326/2012, Curtea Constituțională a subliniat că *„ținând seama de sistemul juridic românesc, Curtea găsește că un atare mod de legiferare ar trebui evitat, pentru că poate avea repercusiuni iremediabile cu privire la precizia, claritatea, previzibilitatea și accesibilitatea normelor de incriminare”.*

În acest context, trebuie precizat că, în ultima perioadă, legiuitorul a ales să renunțe la incriminările care cuprind trimiteri la acte normative cu forță juridică inferioară legii organice, astfel încât, prin intervenții legislative succesive au fost modificate majoritatea dispozițiilor care consacrau o astfel de soluție.

3. În ceea ce privește textul proiectului, semnalăm următoarele:

a) Pentru redarea corectă a obiectului de reglementare, **titlul** trebuie reformulat, astfel:

„Lege pentru completarea **art.386** din Legea nr.286/2009 privind Codul penal”.

b) Potrivit normelor de tehnică legislativă și în corelare cu titlul propus, intervenția trebuie prevăzută în cuprinsul unui **articol unic**, cu următoarea parte dispozitivă:

„Articol unic. - După alineatul (2) al articolului 386 din Legea nr.286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.510 din 24 iulie 2009, cu modificările și

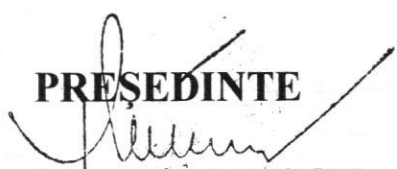
completările ulterioare, se introduce un nou alineat, alin.(3), cu următorul cuprins:”.

În continuare se va reda norma propusă pentru alin.(3). Pe cale de consecință, expresia „1. La art.386 Coruperea alegătorilor, după alineatul (2) se introduce un nou alineat (3), cu următorul cuprins:” va fi eliminată.

c) La norma propusă pentru **art.386 alin.(3)** este necesar ca textul să se refere, în mod generic, la „stabilirea tipurilor de bunuri prevăzute în alin.(2), precum și a valorii ...”, întrucât „nominalizarea” acestora, prevăzută de text, ar presupune identificarea exactă a respectivelor bunuri, nu doar precizarea categoriilor din care acestea pot face parte.

Pe de altă parte, având în vedere că se face trimitere expresă la dispozițiile alin.(2), expresia „în condițiile prezentei legi” trebuie eliminată, ca superfluă.

PRESEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 497/18.05.2015

Lege privind Codul penal

Decizia ICCJ nr. 2/2014 - M.Of. nr. 3019 din 30 apr. 2014(art. 5);Decizia ICCJ nr. 1/2014- M.Of. nr. 349/13 mai 2014(art. 6, art. 39);Decizia ICCJ nr. 4/2014 - M.Of. nr. 434/13 iun. 2014(art. 129 alin. (2) lit. b));Decizia ICCJ nr. 5/2014- M.Of. nr. 470/26 iun. 2014(art. 9);Decizia ICCJ nr. 6/2014- M.Of. nr. 471/26 iun. 2014(art. 6 alin.(1));Decizia ICCJ nr. 7/2014- M.Of. nr. 471/26 iun. 2014(art. 6);Decizia ICCJ nr. 8/2014- M.Of. nr. 473/27 iun. 2014(art. 6 alin. (1));Decizia ICCJ nr. 14/2014- M.Of. nr. 525/15 iul. 2014(art. 6 alin. (1));Decizia ICCJ nr. 14/2014- M.Of. nr. 546/23 iul. 2014(art. 6 alin. (1));Decizia I.C.C.J. nr. 20/2014 - M.Of. nr. 766/22 oct. 2014(art. 175 alin. (2) teza întâi));Decizia ICCJ nr. 21/2014- M.Of. nr. 829/13 nov. 2014(art. 5 alin. (1));Decizia ICCJ nr. 26/2014- M.Of. nr. 24/13 ian. 2015(art. 175 alin. (1) lit. c) și alin. (2));Decizia ICCJ nr. 1/2015-M.Of. nr. 105/10 feb. 2015(art. 308));Decizia ICCJ nr. 4/2015- M.Of. nr. 244/9 apr. 2015(art. 196 alin. (1))

1 promulgată prin D. nr. 1211/2009 M. Of. nr. 510/24 iul. 2009

Decret pentru promulgarea Legii privind Codul penal

2 modificări prin L. nr. 27/2012 M. Of. nr. 180/20 mar. 2012

Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

*modifică art. 153 alin. (2), art. 161 alin. (2);
introduce alin. (3) la art. 153, alin. (3) la art. 161*

3 completat prin L. nr. 63/2012 M. Of. nr. 258/19 apr. 2012

Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

introduce lit. e) la art. 108, art. 112_1

Notă: v. Ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la art. 118 din Codul penal, trimiterea se va considera făcută la art. 118 și 118_2 și ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la confiscare ca măsură de siguranță, trimiterea se va considera făcută și la confiscarea extinsă. Ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la art. 112 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, trimiterea se va considera făcută la art. 112 și 112_1 și ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la confiscare ca măsură de siguranță, trimiterea se va considera făcută și la confiscarea extinsă.

4 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

*la data de 1 februarie 2014, modifică art. 9 alin. (3), art. 61 alin. (3), art. 64 alin. (5) lit. b), art. 65 alin. (1), (2) și (4), art. 80 alin. (2) lit. d), art. 82, art. 83 alin. (4), art. 85 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (4), art. 98 alin. (1), art. 101 alin. (4), art. 106, art. 116 alin. (2), art. 144 alin. (1) și (2), art. 155 alin. (4), art. 175 alin. (1) lit. c), art. 182 lit. e), art. 210, art. 211 alin. (2), art. 231, art. 234 alin. (2), art. 289 alin. (1), art. 292 alin. (1), art. 294 lit. c), art. 302 alin. (6), art. 308 alin. (1), art. 344, art. 345, art. 391 alin. (2), art. 416 alin. (3), art. 430;
introduce lit. d) la art. 75 alin. (1), lit. g) la art. 294, alin. (7) la art. 302, alin. (6) și (7) la art. 342, alin. (3) la art. 407, lit. h) la art. 443 alin. (1);
abrogă art. 101 alin. (6), art. 139 alin. (3)*

Decizia ICCJ nr. 4/2014 - M.Of. nr. 434/13 iun. 2014

5 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 265/2014 M. Of. nr. 372/20 mai 2014

Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Codul penal

dispozițiile art. 5 sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.

6 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 508/2014 Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) din Codul penal	M. Of. nr. 843/19 nov. 2014	<i>prevederile art. 159 alin. (3) sunt constituționale în măsura în care se aplică tuturor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit —</i>
7 modificări prin	L. nr. 159/2014 Lege pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 887/5 dec. 2014	<i>abrogă art. 276</i>
8 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 732/2014 Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (1) și (3) din Codul penal	M. Of. nr. 69/27 ian. 2015	<i>constată că sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice” din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) este neconstituțională</i>
9 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 11/2015 Decizia nr. 11 din 15 ianuarie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal	M. Of. nr. 102/9 feb. 2015	<i>dispozițiile art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012</i>